

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Δεκεμβρίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 202

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5164

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014, της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ και της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (L 322) και της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2775 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις προσαρμογές των κριτηρίων μεγέθους για τις πολύ μικρές, τις μικρές, τις μεσαίες και τις μεγάλες επιχειρήσεις ή ομίλους.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β': ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4548/2018

Άρθρο 3 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4548/2018 (περ. β) παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 4 Συμπλήρωση πράξεων και στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο - Προσθήκη υποπερ. δδ) στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4548/2018

Άρθρο 5 Καθήκοντα Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την έκθεση βιωσιμότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 96 ν. 4548/2018 (παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464 ΕΕ)

Άρθρο 6 Εμπλουτισμός της έκθεσης διαχείρισης σχετικά με τη χρήση άυλων πόρων - Τροποποίηση άρθρου 150 ν. 4548/2018 (παρ. 3 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 7 Έκθεση βιωσιμότητας - Αντικατάσταση άρθρου 151 ν. 4548/2018 (παρ. 1 και 4 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 8 Προσθήκες σχετικά με την πολιτική για τη διαφορετικότητα στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης - Τροποποίηση άρθρου 152 ν. 4548/2018 (παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 9 Ενοποιημένη έκθεση βιωσιμότητας - Αντικατάσταση άρθρου 154 ν. 4548/2018 (παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 10 Πρότυπο υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας - Προσθήκη άρθρου 154Α στον ν. 4548/2018 (παρ. 8 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 11 Έκθεση βιωσιμότητας επιχείρησης που διέπεται από το δίκαιο χώρας μη μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Προσθήκη άρθρου 154Β στον ν. 4548/2018 (παρ. 14 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 12 Έλεγχος και διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας - Προσθήκη άρθρου 154Γ στον ν. 4548/2018 (παρ. 13 άρθρου 1 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 13 Παραβάσεις ελεγκτών υπηρεσιών διασφάλισης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας - Προσθήκη περ. 3 στο άρθρο 178 του ν. 4548/2018

Άρθρο 14 Χρόνος έναρξης υποχρεώσεων Κεφαλαίου Α' (παρ. 2 άρθρου 5 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3556/2007

Άρθρο 15 Προσθήκη ορισμού έκθεσης βιωσιμότητας - Προσθήκη περ. κ) στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3556/2007

(παρ. 1 άρθρου 2 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 16 Προσθήκες στην ετήσια οικονομική έκθεση σχετικά με την έκθεση βιωσιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 3556/2007 (παρ. 2 άρθρου 2 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

Άρθρο 17 Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εποπτεία των εκθέσεων βιωσιμότητας - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 24 του ν. 3556/2007 (παρ. 4 άρθρου 2 Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ)

του ν. 4759/2020 (Α' 245), μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που ενισχύονται μέσω εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθεστώτος δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης (Π.Π.Κ.Μ.) για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2023/C 101/03), ανεξάρτητα από τη γεωγραφική περιοχή υλοποίησής τους, μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου ποσοστού της έντασης ενίσχυσης του καθεστώτος Π.Π.Κ.Μ. τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησής τους μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στα Ταμεία και τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς του σχετικού κινήτρου, όπως αυτοί αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 10 ή στο καθεστώς ενίσχυσης. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποχαρακτηρίζεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ε.Σ.Π.Α. 2021 - 2027, λοιπών Ταμείων και χρηματοδοτικών μηχανισμών και εν συνεχεία του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης με τους όρους και τις προδιαγραφές τους. Οι επιβαρύνσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων δεν υπερβαίνουν τα όρια του ετήσιου Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του Υπουργείου Ανάπτυξης.»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021, περί ορισμού κατηγοριών και κριτηρίων στρατηγικών επενδύσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «επενδυτικού του» διαγράφονται, β) προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Κάθε επενδυτικό σχέδιο εντάσσεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 15, κατόπιν σχετικής αίτησης

του φορέα της επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 12 σε κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων της παρ. 1, πλην της περ. ε' της ίδιας παραγράφου, περί των αυτοδίκαια εντασσόμενων στρατηγικών επενδύσεων. Ο φορέας της επένδυσης αιτείται, βάσει του παρόντος, την ένταξη του σχεδίου σε συγκεκριμένη κατηγορία, καθώς και τα κίνητρα της συγκεκριμένης κατηγορίας, τα οποία επιθυμεί να λάβει. Αν η επένδυση πληροί τα κριτήρια περισσότερων κατηγοριών, ο φορέας της επένδυσης μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση των κινήτρων των κατηγοριών αυτών, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των εφαρμοστέων κανόνων περί σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.»

Άρθρο 61

Διευθέτηση υδατορεμάτων για επενδύσεις για κρίσιμες πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, κυκλικής οικονομίας και ναυπηγικής βιομηχανίας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 ν. 4864/2021

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί περιβαλλοντικών ρυθμίσεων, οι λέξεις «της περ. α)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των περ. α) και γ)», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ν. 4258/2014 (Α' 94), για όσες από τις επενδύσεις των περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 απαιτείται, εντός της έκτασης στην οποία ευρίσκονται, οριοθέτηση ή επανοριοθέτηση ή διευθέτηση υδατορεμάτων, κατά το άρθρο 1 του ν. 4258/2014 ή εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου για την τμηματική οριοθέτηση, η προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του ν. 4258/2014 πράξη επικύρωσης του καθορισμού των οριογραμμών και των έργων διευθέτησης του υδατορέματος, καθώς και των αναγκαίων για τη βιομηχανική δραστηριότητα έργων, που σχετίζονται με τη συνολική ή τμηματική οριοθέτηση ή επανοριοθέτηση ή διευθέτηση των υδατορεμάτων, εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την υποπαρ. 3.2 της παρ. Α' του άρθρου 3 του ν. 4258/2014. Οι λοιπές διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 4258/2014 εφαρμόζονται αναλόγως.»

Άρθρο 62

Ενίσχυση φορολογικών κινήτρων στρατηγικών επενδύσεων - Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 8 ν. 4864/2021

Στο άρθρο 8 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί φορολογικών κινήτρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 2, μετά τη λέξη «διαζευκτικά» προστίθενται οι λέξεις «ή σωρευτικά, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των εφαρμοστέων κανόνων περί σώρευσης κρατικών ενισχύσεων», β) η παρ. 3 αντικαθίσταται, και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Οι επενδύσεις, που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές μπορεί, με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., να λάβουν διαζευκτικά ή σωρευτικά, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των εφαρμοστέων κανόνων περί σώρευσης κρατικών ενισχύσεων:

α) Φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μετά από την αφαίρεση του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, ο οποίος αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής συνιστά ισόποσο αποθεματικό το οποίο σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης φορολογείται σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης φορολογικής απαλλαγής μέσα σε δεκαπέντε (15) φορολογικά έτη και όχι σε διάστημα μικρότερο των τριών (3) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης του κινήτρου ή

β) επιτάχυνση φορολογικών αποσβέσεων των παγίων που έχουν ενταχθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο επένδυσης με προσαύξηση των συντελεστών του πίνακα της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αν ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του είκοσι τοις εκατό (20%) ο τελικός προσαυξημένος συντελεστής δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%). Για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις οι αποσβέσεις των μηχανημάτων και του μηχανολογικού εξοπλισμού εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

3. Οι ενισχύσεις του παρόντος χορηγούνται κατόπιν αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 12 του φορέα της επένδυσης, είτε ως μεμονωμένες ενισχύσεις σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, είτε ως μεμονωμένες ενισχύσεις κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είτε ως μεμονωμένες ενισχύσεις στο πλαίσιο εγκριθέντος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθεστώτος σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03). Οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, όπως προκύπτουν από τον ανωτέρω Κανονισμό, την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή το καθεστώς, εξειδικεύονται με την απόφαση του άρθρου 16.»

Άρθρο 63

Διεύρυνση κινήτρων ενίσχυσης δαπανών στρατηγικών επενδύσεων - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 10 ν. 4864/2021

Η παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί κινήτρων ενίσχυσης δαπανών στρατηγικών επενδύσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι ενισχύσεις του παρόντος χορηγούνται κατόπιν της αίτησης της παρ. 11 του άρθρου 12 του φορέα της επένδυσης, είτε ως μεμονωμένες ενισχύσεις σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, είτε ως μεμονωμένες ενισχύσεις κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε ως μεμονωμένες ενισχύσεις στο πλαίσιο εγκριθέντος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθεστώτος

σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03). Οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, όπως προκύπτουν από τον ανωτέρω Κανονισμό, την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ή το καθεστώς εξειδικεύονται με την απόφαση του άρθρου 16.»

Άρθρο 64

Υποβολή φακέλου για επενδύσεις σε κρίσιμες πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 3 άρθρου 12 ν. 4864/2021

Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί υποβολής και τεκμηρίωσης αίτησης χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής, μετά από τις λέξεις «την περιβαλλοντική προστασία,» προστίθενται οι λέξεις «την αύξηση των κρίσιμων ευρωπαϊκών πρώτων υλών,» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Επιχειρηματικό σχέδιο («business plan») της επένδυσης που περιλαμβάνει, ιδίως, την ταυτότητα του επενδυτή και των συνεργατών του, ενδεικτικό αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης και το χρονικό διάστημα λειτουργίας της, αναφορά της προηγούμενης εμπειρίας του επενδυτή σε σχέση με το είδος και τη φύση της επένδυσης που προτείνεται, περιγραφή της συνολικής επένδυσης και των επιμέρους επενδύσεων με ειδικότερη αναφορά στην πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 2, σχετικά με τη δημιουργία νέων ετήσιων μονάδων εργασίας, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, την καινοτομία, την εξωστρέφεια, την υψηλή προστιθέμενη αξία, την περιβαλλοντική προστασία, την αύξηση των κρίσιμων ευρωπαϊκών πρώτων υλών, τον καθολικό σχεδιασμό, περιγραφή του τρόπου που προτείνεται για την υλοποίηση του έργου, καθώς και περιγραφή των επιμέρους δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν.»

Άρθρο 65

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους ΣΤ'

Το παρόν μέρος εφαρμόζεται και στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», για τα οποία, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, δεν έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί απόφασης χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής.

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 66

Παράταση ισχύος μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της διεθνούς πληθωριστικής κρίσης

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 (Α' 136), περί της περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας, η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται

δεν μεταβιβαστούν ή δεν γίνουν αποδεκτές από τους κληρονόμους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19.»

Άρθρο 68

Ανανέωση ισχύος αδειών πωλητών λαϊκών αγορών που δεν κατέβαλλαν τέλη δραστηριοποίησης - Τροποποίηση παρ. 17 άρθρου 66 ν. 4849/2021

1. Στην παρ. 17 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «μετά την 1η Φεβρουαρίου 2022» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από την 1η Φεβρουαρίου 2022 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024», β) στην περ. α', η ημερομηνία «31η Ιανουαρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Μαρτίου 2025», και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Οι πωλητές λαϊκών αγορών, οι οποίοι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21, απώλεσαν την άδεια δραστηριοποίησής τους από την 1η Φεβρουαρίου 2022 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024, λόγω μη καταβολής του τέλους του άρθρου 23, δύνανται να ανανεώσουν την ισχύ της, αν:

- α) Εξοφλήσουν το σύνολο των σχετικών οφειλών τους, μέχρι την 31η Μαρτίου 2025, και
- β) πληρούν τις προϋποθέσεις ανανέωσής της.»

Άρθρο 69

Αποδοχές αποσπασμένων υπαλλήλων Φορέων Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφέρειας Αττικής και Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 50 ν. 5003/2022

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 5003/2022 (Α' 230), περί του προσωπικού που αποσπάται στον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και στον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, οι λέξεις «δύο (2)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρία (3)» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το προσωπικό που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος στη Διεύθυνση Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και στη Διεύθυνση Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αποσπάται αυτοδικαίως, για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) έτη με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, αντίστοιχα, στον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφέρειας Αττικής και στον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης. Οι αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων για τα τρία (3) πρώτα έτη καταβάλλονται από τον φορέα προέλευσης. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μετά από τη συγκρότηση του οικείου Δ.Σ. σε σώμα. Το προσωπικό αποσπάται με την ίδια σχέση εργασίας και διέπεται από το υπηρεσιακό, μισθολογικό, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν πριν την απόσπασή του. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλες τις συνέπειες

ως προς το υπηρεσιακό, μισθολογικό, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς του υπαλλήλου.»

Άρθρο 70

Εξόφληση οφειλών του κοινωφελούς ιδρύματος «Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας ΝΟΗΣΙΣ» προς το Ελληνικό Δημόσιο

Η υποχρέωση για την καταβολή της βεβαιωμένης και ληξιπρόθεσμης οφειλής προς το Ελληνικό Δημόσιο του κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΝΟΗΣΙΣ», που συστάθηκε με το π.δ. 12/2001 (Β' 1411), η οποία απορρέει από την υπ' αρ. 9792/12.4.2010 αναγκαστική κατάσχεση εις χείρας του ιδρύματος ως τρίτου, εξαντλείται με την εφάπαξ καταβολή της ως άνω βασικής οφειλής από μέρους του ιδρύματος, κατόπιν χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και την παραίτηση του ιδρύματος από τα σχετικά εκκρεμή ένδικα μέσα κατά του Δημοσίου.

Άρθρο 71

Τοποθέτηση ναυδέτων εκτός ζώνης λιμένα για τουριστικά πλοία - Αντικατάσταση άρθρου 12 ν. 4276/2014

Το άρθρο 12 του ν. 4276/2014 (Α' 155), περί ναυδέτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Τοποθέτηση ναυδέτων εκτός ζώνης λιμένα για τουριστικά πλοία

1. Με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων για τις περιοχές περιβαλλοντικής προστασίας και τους κηρυγμένους ενάλιους αρχαιολογικούς χώρους του Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220), επιτρέπεται η τοποθέτηση και εκμετάλλευση ναυδέτων για την πρόσδεση τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών σε οριοθετημένες θαλάσσιες περιοχές εκτός θαλάσσιας ζώνης λιμένα. Για τις ανάγκες του παρόντος: α) ως «τουριστικά πλοία» ορίζονται τα πλοία της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4926/2022 (Α' 82), β) τα «μικρά σκάφη» έχουν την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 2 του υπ' αρ. 23 Γενικού Κανονισμού Λιμένων (Β' 231/2000).

2. Μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου για την παραχώρηση συγκεκριμένου θαλασσιού χώρου για την τοποθέτηση και εκμετάλλευση συγκεκριμένου αριθμού ναυδέτων προς την αρμόδια Λιμενική Αρχή, εκδίδεται απόφαση του Γενικού Διευθυντή Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων ή, εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133), του Γενικού Γραμματέα Ναυτιλίας και Λιμένων, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής και σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού, της αρμόδιας Εφορείας Ενάλιων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Τουρισμού και του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ. ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.). Σε περίπτωση τοποθέτησης ναυδέτων

Η οικονομική υπηρεσία έχει την ευθύνη πραγματοποίησης των πληρωμών μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 5140/2024, περί διαδικασιών ολοκλήρωσης έργων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «κατόπιν πρότασης του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης, με ειδική διαδικασία πραγματοποίησης χρηματοδότησης και πληρωμών, όπως ορίζεται με την» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, με τη διαδικασία που ορίζεται στην», β) οι λέξεις «παρ. 9 του άρθρου 39» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 2 του άρθρου 39», γ) οι λέξεις «παρ. 10 του άρθρου 39» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 1 άρθρου 39», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Έργα για τα οποία έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, όπως σύμβαση ή άλλη ισοδύναμη πράξη, αλλά τα οποία δεν ολοκληρώνονται στο πλαίσιο προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους ή από πόρους Ταμείων, μεταφέρονται στο εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ, με τη διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 39, έως την ένταξή τους στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 39.»

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 5140/2024, περί υπόλογων διαχειριστών έργου του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, οι λέξεις «της παρ. 1 της παρ. 14» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 14» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Υπόλογοι διαχειριστές έργου για το ΑΠΔΕ είναι οι οικονομικές υπηρεσίες φορέων του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 60 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί ορισμού των Ειδικών Υπηρεσιών ως διαχειριστών έργου/υπολόγων.»

4. Στο άρθρο 39 του ν. 5140/2024, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 4», β) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 2: β) μετά από τις λέξεις «συνεχιζόμενα έργα της» προστίθενται οι λέξεις «παρ. 3 του άρθρου 22 καθώς και της», ββ) οι λέξεις «της περ. α) της παρ. 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περ. α) της παρ. 2», και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΠΑ Υπουργού καθορίζονται τα κριτήρια, τα όρια, οι διαδικασίες και οι προθεσμίες ένταξης των συνεχιζόμενων έργων της υποπερ. α) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 4 σε τομεακά, περιφερειακά και ειδικά προγράμματα ανάπτυξης του ΕΠΑ.

2. Με απόφαση του αρμόδιου για το ΑΠΔΕ Υπουργού καθορίζονται για τα συνεχιζόμενα έργα της παρ. 3 του άρθρου 22, καθώς και της υποπερ. α) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 4 και ιδίως για: α) έργα που δανειοδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς, β) έργα που χρηματοδοτούν δράσεις του αναπτυξιακού νόμου, γ) έργα που περιλαμβάνουν υποχρεώσεις από δικαστικές αποφάσεις, δ) έργα που περιλαμβάνουν υποχρεώσεις συμβάσεων παραχώρησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, ε) συμπληρωματικές εργασίες που υλοποιούνται μετά την περίοδο μελετών κατασκευών στο πλαίσιο συμβάσεων

παραχώρησης έργων αυτοκινητοδρόμων, που χρηματοδοτούνται στην παρούσα φάση από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος ΑΠΔΕ, καθώς και στ) απενταγμένα έργα συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, η διαδικασία μετάπτωσής τους στο εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ, οι υποχρεώσεις των φορέων, η δυνατότητα πραγματοποίησης πληρωμών μέχρι την ένταξή τους σε πρόγραμμα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) και ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα ανωτέρω.»

5. Στην περ. γ) του άρθρου 42 του ν. 5140/2024, περί καταργούμενων διατάξεων, οι λέξεις «οι παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η περ. γ' της παρ. 1 και η περ. α' της παρ. 2» και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής: «γ) η περ. γ' της παρ. 1 και η περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 27Α του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί χρηματοδότησης συλλογικών αποφάσεων προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και εντολών κατανομής αντιστοίχως.»

6. Στο άρθρο 73 του ν. 5140/2024, περί έναρξης ισχύος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, μετά από τις λέξεις «της παρ. 4 του άρθρου 14» προστίθενται οι λέξεις «, των παρ. 1 και 7 του άρθρου 15», β) στην παρ. 3, β) οι λέξεις «των παρ. 1, 4 και 7 του άρθρου 15» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 4 του άρθρου 15», ββ) οι λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 21» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 3 και 4 του άρθρου 21», και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 8, της παρ. 3 του άρθρου 10, της παρ. 4 του άρθρου 14, των παρ. 1 και 7 του άρθρου 15 και του άρθρου 16 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2025.

3. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 12, της παρ. 4 του άρθρου 15, των παρ. 3 και 4 του άρθρου 21, των άρθρων 22, 23, 25 και της παρ. 1 του άρθρου 26 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2026.»

Άρθρο 83

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ζ'

Καταργούνται:

α) το άρθρο 19 και η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 5075/2023 (Α' 206), περί μεταφοράς του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και περί εξουσιοδοτικών διατάξεων αντίστοιχα, και

β) η παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 5116/2024 (Α' 100), περί παράτασης της προθεσμίας μεταφοράς της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας και του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

ΜΕΡΟΣ Η'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 84

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

2. Η ισχύς του άρθρου 77 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2025.